7	•
F	_
7	
ı	

Signature of Invigilators		Roll No.
1	LAW	(In figures as in Admit Card)
2	Paper III	Roll No
D/03/16		(In words)
	Name of Areas/Se	ection (if any)
Time Allowed : $2\frac{1}{2}$ Hours		Maximum Marks : 200

#### Instructions for the Candidates

- 1. Write your Roll number in the space provided on the top of this page.
- 2. Write name of your Elective/Section if any.
- Answer to short answer/essay type questions are to be written in the space provided below each question or after the questions in test booklet itself. No additional sheets are to be used.
- 4. Read instructions given inside carefully.
- 5. Last page is attached at the end of the test booklet for rough work.
- 6. If you write your name or put any special mark on any part of the test booklet which may disclose in any way your identity, you will render yourself liable to disqualification.
- 7. Use of calculator or any other Electronics Devices are prohibited.
- 8. There is no negative marking.
- You should return the test booklet to the invigilator at the end of the examination and should not carry any paper outside the examination hall.

# પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

- આ પૃષ્ઠના ઉપલા ભાગે આપેલી જગ્યામાં તમારી ક્રમાંક સંખ્યા (રોલ નંબર) લખો
- ર. તમે જે વિકલ્પનો ઉત્તર આપો તેનો સ્પષ્ટ નિર્દેશ કરો.
- ૩. ટૂંક નોંધ કે નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોના ઉત્તર દરેક પ્રશ્નની નીચે આપેલી જગ્યામાં જ લખો. વધારાના કોઈ કાગળનો ઉપયોગ કરશો નહી.
- ૪. અંદર આપેલી સૂચનાઓ ઘ્યાનથી વાંચો.
- ૫. આ ઉત્તરપોથીને અંતે આપેલું પૃષ્ઠ કાચા કામ માટે છે.
- ક. આ ઉત્તરપોથીમાં કયાંય પણ તમારી ઓળખ કરાવી દે એવી રીતે તમારું નામ કે કોઈ ચોકકસ નિશાની કરી હશે તો તમે આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક સાબીત થશો.
- કેલકયુલેટર અથવા ઈલેક્ટ્રોનિક્સ સાધનો જેવાનો ઉપયોગ કરવો નહીં.
- ૮. નકારાત્મક ગુજ્ઞાંક પદ્ધતિ નથી.
- ૯. પ્રશ્નપત્ર લખાઈ રહે એટલે આ ઉત્તરપોથી તમારા નિરીક્ષકને આપી દેવી. પરીક્ષાખંડની બહાર કોઈ પજ્ઞ પ્રશ્નપત્ર લઈ જવું નહીં.

# FOR OFFICE USE ONLY Marks Obtained

Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1					
2 3 4					
3					
5 6					
7					
8					
9					
10					
. 11					
ļ					
<b></b>					
<u> </u>					
	<del></del>				

Total Marks	Obtained
Signature of	the co-ordinator
(Evaluation)	

# LAW

### કાનૂન

#### PAPER—III

#### પ્રશ્નપત્ર—III

Note:— This paper consists of two parts, A and B. All questions are compulsory. નોંધ:— આ પ્રશ્નપત્ર બે વિભાગમાં વિભાજીત છે, 'અ' અને 'બ'. બધા જ પ્રશ્નો ફરજીયાત છે.

## Part A (વિભાગ અ)

Note:— This part has ten short essay type questions of 16 marks each to be answered in about 300 words each.

**નોંધ**: આ વિભાગમાં **૧૦** લઘુ નિબંધાત્મક પ્રકારના પ્રશ્નો છે, દરેકના **૧૬** ગુણ છે અને તેના ઉત્તર આશરે **૩૦૦** શબ્દોમાં લખવાના છે.

1. Critically examine the nature and scope of the amending power of the Parliament of India in the light of important costitutional amendments and the Supreme Court decisions. બંધારણીય સુધારા અને સર્વોચ્ચ અદાલતના ચૂકાદાને આધારે સંસદની બંધારણમાં સુધારા કરવાની સત્તાના સ્વરૂપ અને તેની મર્યાદાને ટીકાત્મક રીતે તપાસો.

#### *Or* અથવા

Trace the growth and development of the right to information and the right to know in the light of the decisions of the Supreme Court of India. સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણિત કેસોના આધારે માહિતી મેળવવાનો હક અને જાણવાના અધિકારના ઉદ્દભવ અને વિકાસની ચર્ચા કરો.

2. Discuss in the light of decided cases how actions of administrative machinery can be restrained by judicial control. વહીવટીતંત્રનાં કાર્યો ન્યાયિક નિયંત્રણથી કેવી રીતે અંકુશમાં રહી શકે તે નિર્ણિત કેસોના આધારે ચર્ચો.

## *Or* અથવા

Discuss fully the principles of Natural Justice as the basis of the Administrative Law. વહીવટી કાયદાના પાયાના સ્વરૂપે નૈસર્ગિક ન્યાયના સિદ્ધાંતોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. 3. "Possession and ownership are not identical though they have the same subject-matter." Discuss and bring out clearly the distinction between the two. ''એક જ વિષયવસ્તુ હોવા છતાં, કબજો અને માલિકી એક જ નથી.'' બંને વચ્ચેનો તફાવત સમજાવી ચર્ચા કરો.

*Or* **અથવા** 

Discuss the nature and importance of Legislation as a source of law. કાયદાના એક મૂળ તરીકે વિધિવિધાનના સ્વરૂપ અને મહત્વની ચર્ચા કરો.

Law—III

11

P.T.O.

4. Explain briefly the ingredients of an offence of defamation and its defences. બદનક્ષીના ગુનાના મૂળતત્વો તથા તેના બચાવો ટૂંકમાં સમજાવો.

અથવા

In the offence of robbery there is either theft or extortion. Explain with illustrations.

લૂંટના ગુનામાં કાં તો ચોરી હોય છે કે બળજબરીથી પડાવી લેવાનું હોય છે. ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

Law-III

## 5. Explain in detail:

- (A) How can the legal concept of 'nuisance' be used to prevent pollution?
- (B) Sustainable development.

# વિસ્તારથી સમજાવો :

- (A) પ્રદુષણને અટકાવવામાં ઉપદ્રવના કાનૂની ખ્યાલનો કેવી રીતે ઉપયોગ થઈ શકે ?
- (B) સંતુલીત વિકાસ.

#### *Or* અથવા

Discuss the salient features of the Environment Protection Act, 1986. ૧૯૮૬ ના પર્યાવરણ સુરક્ષા ધારાના વિશિષ્ટ લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

6. Enumerate the principal organs of the United Nations Organization and explain the functions of any one of them. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘના મુખ્ય અંગોની યાદી આપો અને તેમાંના કોઈપણ એક અંગના કાર્યો સમજાવો.

*Or* અથવા

Discuss the constitution and powers of the International Court of Justice. આંતરરાષ્ટ્રીય અદાલતની રચના અને તેની સત્તાની ચર્ચા કરો.

7. "The Indian Judiciary has liberalised the concept of 'cruelty' as a ground of matrimonial relief under Hindu Law." Discuss. હિંદુ કાયદા હેઠળ લગ્નવિષયક બાબતોમાં દાદ મેળવવા માટે 'ક્રૂરતા' ના ખ્યાલને ભારતીય ન્યાયતંત્રે બહોળા અર્થમાં મૂલવ્યો છે. ચર્ચા કરો.

## *Or* અથવા

Discuss the nature and extent of the power of a natural guardian in respect of minor's property. સગીરની મિલકતના સંદર્ભમાં કુદરતી વાલીની સત્તાના સ્વરૂપની અને તેની મર્યાદાની ચર્ચા કરો.

8. Explain the powers and functions of the National Commission on Human Rights.

રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર પંચની સત્તા અને કાર્યો સમજાવો.

Or

#### અથવા

Explain the important rights of the child as contained in the Convention on the Rights of the Children, 1989. બાળકોના અધિકારોના કન્વેન્શન, ૧૯૮૯ હેઠળ બાળકોને મળતા અગત્યના અધિકારો સમજાવો.

9. Examine the various definitions of Tort. Which will you prefer? Why? અપકૃત્યના કાયદાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓનું પરિક્ષણ કરો. તમે કઈ વ્યાખ્યા પસંદ કરો છો? શા માટે?

#### *Or* અથવા

Critically examine the concept of 'Consumer' and 'Services' under the Consumer Protection Act, 1986.

૧૯૮*૬* ના ઉપભોકતાના રક્ષણના કાયદામાં 'ઉપભોકતા' અને 'સેવાઓ' ના ખ્યાલની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 10. Discuss the legal position of Company Directors. કંપનીના કાયરેક્ટરોની કાનૂની પરિસ્થિતિની ચર્ચા કરો.

*Or* 

#### અથવા

"No seller can transfer to the buyer a better title than what he himself has." Discuss.

''કોઈપણ વેચનાર પોતાની પાસે હોય તેના કરતાં વધારે સારો માલિકી હકક ખરીદનારને આપી શકે નહિ.'' ચર્ચા કરો.

Law—III

### Part B (વિભાગ બ)

Note:— This part has only one question of 40 marks to be answered in about 800 words.

નોંધ :— આ વિભાગમાં માત્ર એક જ પ્રશ્નનો જવાબ **લ**ખવાનો છે, તેના ગુણ ૪૦ છે અને લગભગ ૮૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપશો.

11. Enumerate and explain in detail the Fundamental Duties of a citizen under Article 51A. Discuss about their enforceability and significance. અનુચ્છેદ ૫૧ (અ) અન્વયેની મૂળભૂત કરજોની યાદી આપો અને સવિસ્તર સમજાવો. આવી કરજોના અમલની બાબત અને તેના મહત્વની ચર્ચા કરો.

#### *Or* અથવા

Discuss in detail with case law the defence of 'Contributory Negligence' in an action for negligence. ઉપેક્ષાના દાવામાં 'સહાયક ઉપેક્ષા' ના બચાવની કેસ લૌ સહિત સવિસ્તર ચર્ચા કરો.

#### *Or* અથવા

"The concept of Human Rights under International Law does not take into account the culture and traditions of the Third World Countries." Do you agree with this view? Answer keeping in view the relevant provisions of international treaties on Human Rights.

''આંત૨૨ાષ્ટ્રીય કાયદામાં માનવ અધિકા૨ોનો ખ્યાલમાં થર્ક વર્લ્ડ કંટ્રીઝ (ગ૨ીબ દેશો) ની સંસ્કૃતિ અને ૫૨ં૫૨ાને ઘ્યાનમાં લેવામાં આવતી નથી.'' શું આ વિચા૨ સાથે તમે સંમત થાઓ છો ? માનવ અધિકા૨ોની આંત૨૨ાષ્ટ્રીય સંધિઓની સંબંધિત જોગવાઈઓને લક્ષમાં ૨ાખી તમા૨ો ઉત્ત૨ આપો. (d 🍎 16)